

feram in igne positam mollescit
Sic homines fortes in suo proposito
ignis concupiscentie mollescere fa-
ciunt. **I**sta quidam religiosi non con-
siderant: qui dum in suis ecclesiis mu-
lierum audiunt confessiones: cum tan-
tummodo ad perfectam confessionem
et integram penitentiam inhiangendo:
ipsas debent ostentare excitare: ex-
tra qualitate confessionis cum ipsis
frequenter colloquuntur et sic aliqui
quantumcumque firmi et duri molles-
cunt et titubant. **I**hero. Ferreas
mentes libido domat. Ex percussio-
ne duorum lapidum frigidum ignis
excitatur. Sic etiam ex nimia fami-
liaritate virorum et mulierum licet in
principio videantur frigidi per ma-
lam concupiscentiam inflammantur.
Quis frigidior esse poterat quam qui in
extremis laborabat. De quo dicit
gregorius in dyabolo quod quedam mulier cum
facie sibi appropinquaret: ut sci-
ret an adhuc spiraret: ille voce quam
potuit exclamavit Recede mulier
recede. tolle paleam. adhuc viget
ignis. **M**ucus etiam dealbatus quam
uis ex candela non oburat: tamen de-
nigrat. Sic etiam quamuis aliqui non
oburantur ex mala concupiscentia: tamen
ex nimia familiaritate denigrantur
infamia vel aliquo modo in conscientia
quam non habent ad deum sinceram. **I**he-
ro. Crede mihi: non potest cum deo toto
corde ambulare qui feminam ac-
cessibus copulat.

Dominica quadagesime.
Sermo primus

Divus est ihesus in deser-
tu a spiritu temptare
et **M**atth. iij. Sciebat
dyabolo per scripturas
et prophetas dei filium in mundum esse
venturum et humani generis sibi donum
um ablatum. Audiens autem secundum
Crisostomum in christi natiuitate angelum pasto-
ribus nuntiantem angelorum multitudinem
domine iubilantem. **I**ohannem digito de-
monstrantem. per patrem in baptismo tes-
tificantem. spiritum sanctum in specie colum-
be descendentem. et nunc etiam. xl. die-
bus et noctibus ieiunantem: eum
esse filium dei suspicatus est. Sed per
modum videns eum esurire dei filium
ipsius esse dubitavit. Non enim cre-
debat dei filium posse esurire. **V**oles
ergo experiri utrum esset dei filius vel
purus homo. et sciens quod primum hominum
tribus telis perstravit: cogitavit eis-
dem telis istum aggredi. et si vicere
non poterit: filius dei esse videbitur.
Nam sic dicit origenes in omnia. dyaboli
primum hominem in tribus peccatis
temptavit et vicit. De gula. cum de
fructu ligni vetiti ipsum manduca-
re suavit. De vana gloria cum dicit.
Eritis sicut dii. Et de avaricia cum
dicit. scientes bonum et malum. Sicut
enim avaricia est immoderatus appe-
titus pecunie: sic etiam est immodera-
tus appetitus scientie. Eodem modo christum
temptavit primum de gula. d. Si fili-
us dei es: dicit ut lapides isti acci-

Cogitauit enim intra se dicens .
 Si lapides in panem conuertere po-
 terit: filius dei erit: si autem non
 poterit: purus homo apparebit.
 Sed christus responsum secundum glo-
 sam taliter protulit quod ipsum filium
 dei esse non cognouit cum ait . Non
 in solo pane uiuit homo etc. Ac si
 dicat secundum glossam cum homo ex du-
 pli sibi constat . scilicet ex anima tam-
 quam superiori et corpore tanquam inferiori .
 et aibus anime sit uerbum dei . et
 aibus corporalis sit panis . et tu sua-
 des michi tantum de cibo substantie
 inferioris: patet quod tua suasio sit
 temptatio . Sed quod christus dyabolus
 vincere non potuit: cogitabat a-
 pud se dicens Homo iste sanctus
 esse uidetur . Sancti enim uiri et si
 non uiuunt de motu gule: sepe
 tamen uiuuntur et aliquo motu
 uane glorie . et ideo ipsum assump-
 sit et supra pinnaculum tempti
 statuit . Nec fuit micum secundum greg-
 si permisit se assumi: qui permisit se
 crucifigi . Quod enim permisit se as-
 sumi non fuit infirmitatis: sed pa-
 tientie . In dyabolo non fuit uir-
 tus sed superbia . Vel illa assump-
 tio potest intelligi deductio . Dicit
 enim alia glossa . quod ueri simile est dy-
 bolum in humana specie apparuisse
 sed tamen christus sic egit ut a nemi-
 ne uideretur . Erat autem pinnaculum
 locus eminens ubi erat cathedra
 doctorum . et ideo secundum glossam putauit
 dyabolus christum in sede doctorum po-
 situm . inani gloria posse extolli .

ubi multos fecerat eleuari . Dixit au-
 tem ei . Si filius dei es mitte te deor-
 sum . Hoc ideo dixit ut ex tali pre-
 cipitatione et nulla lesione secuta
 iactantiam incurteret . vel ut ex hoc
 dyabolus suam potentiam cognos-
 ceret . Sed christus sic protulit re-
 sponsum ut eum relinqueret dubitan-
 tem dicens Non temptabis dominum
 deum tuum . Ut dicit glossa . Sugge-
 rebat ut aliquo signo exploraret
 quantum apud deum posset . Sed ne-
 mo delectat temptare deum: quoniam ha-
 bet ex humana ratione quid faci-
 at . Non autem poterat aliter de
 pinnaculo descendere quam per iactan-
 tiam se precipitare . Postquam autem
 deficit humana ratio: commendat
 se deo non temptando: sed deuote
 confidendo . Verumtamen postquam
 nec per primam: nec per secundam tem-
 ptationem eum cognoscere potuit tamen
 fuit ad tertiam ut saltem posset eum
 de auidicia superare . Duxit eum super
 montem excelsum ualde et ostendit ei omnia
 regna mundi . Non autem ostendit ea
 ad oculos eius adducendo . vel vi-
 sum eius ampliando . vel ea que nes-
 ciebat ei indicando: sed dicit ostendit
 disse tribus modis secundum Crisostomum . Ostendit
 ac si aliquis in loco excelsio po-
 situs manum extenderet dicens Ecce
 ab illa parte est ytaliam . ab illa gre-
 cia et affrica etc . Vel secundum rabanum
 ostendit . quod uanitate mundane pompe
 quam ipse dyabolus diligebat: quam
 speciosa sit et delectabilis demonstra-
 uit . et ut ad amandum illam ipsum

deduceret. vel scdm glosam ostēdit quomō regnabat in mundanis p diuersa vitia In quibusdā p luxuriam. in quibusdā per superbiam. in quibusdā p auariciam vt exemplo multitudinis posset ad osentiendū facilius inclinari Cum autē omnia regna mundi a gloriā ostendisset: dixit ei. hec oia dabo tibi ac. Luce. iij. Omnia michi tradita sunt. a cui uolo do. Ideo plane mētitus est. quia dei sunt oia. a ipse tribuit vniuersa Et qz illud otinebat iniuriam creatoris qui solus debet adorari. Ideo repulit dyabolū dicens. Vade sathana ac. Et vade ad infernū qui patius est tibi a āgelis tuis Ex hīs patet qz dyabolus in temptando incipit a minimis. a pcedit ad maiora. Minima temptatio videbat temptare de pane in magna fame. Maior fuit de vana gloria. maxima de ydolatria. hō significatū est Job v. vbi dicitur qz a planta pedis vsqz ad verticez non est in eo sanitas. Dyabolus enī incipit a planta pedis. a a minimis peccatis. a pcedit vsqz ad verticez. a osensum rōnis. Supra dicte autē temptationes facte sūt in xpō tantū exterius a non intelusvt ait Greg. in omel. Tribus modis oritur temptatio v. suggestione. delectatione. a cōsensu. Et nos cū per suggestionez temptamur plerūmqz in delectationem a cōsensū labimur. Xps g p sug

gestionē temptari potuit: sed ei mentem delectatio peccati nō inordinat. Atqz ideo oīs temptatio dyabolica foris non intus fuit. Notandū autē qz supradictas temptationes xps tripliciter vicit. scilicet sapienter rēdendo fortiter resistēdo a principijs obuiando. Sapienter g rēspōdit cū tria testimonia scripture allegasset. sicut scriptū est ac. primi. Re. xvij. in victoriā quam dauid habuit de golia. vt dicit glosa. Dauid interfecit goliath tribus lapidibus de torrente. id est xpistus dyabolū tribus testimonijs de lege Periclitatus dyabolus vt xpistus lapides in panes conuerteret. Sed xpistus conuerso panes sacre scripture conuertit in lapides quos cōtra dyabolū picat. a eum pstrauit. Exemplo g xpisti iniurias nrās demus vincere per sapiam vel paciā a non p potentia vel vindiā. Ille vincit p sapiam: qui se in iniuriantī sapienter rēdēre Sap. v. Melior est sapiā qz vires. a vir prudens qz fortis. Proū. xvi. sūt de stulto iuxta stulticiaz suam. scilicet sapienter ne sibi sapiens videat Ille vincit per paciā: qui sat bif simulate a iram suā restringere. Prouer. xxvij. Melior est vir patiens qz vir fortis a qui dominat animo suo dominatore vrbium. Eiusdem. xxvi. Ne respontas stulto iuxta stulticiā suam scilicet impacienter ne efficiaris ei filius

Ille vincit p potentiam: qui non attendit ad iusticiam: sed ad potentiam p quam iniuste opprimt innocentem. Sapi. ij. Sit autē fortitudo nostra lex iusticie ac. Qd enim infirmum est inutile reperit Ille autē vincit per vindictā: qui ostendit iram suā. Et talis potius vincitur q̄ vincat. vt legitur de alexandro qui licet erat victor orbis terrarum tamen a tribus pmissit se vinci. scilicet a cupiditate a violentia a ira Et quous ab iniurijs ppijs patientem esse sit laudabile: in iniurijs tamē dei est vituperabile. Vnde super illud Vade sathana dicit. Cris. Exemplo xpristi discamus equanimiter nrās iniurias sustinere. dei autē iniurias nec vsq̄ ad auditu sufferre. qm̄ in ppijs iniurijs esse quemq̄ patientē laudabile est. Iniurias autē dei dissimulare nimis est impiuz. Sed xps vicit temptationes fortiter resistendo. Sic a nos fortiter resistere debemus. Nā scdm̄ Greg. dyabolus cū ei resistit est debilis vt formica cū vero eius suggestio recipit est fortis vt leo. Iaco. iij. Resistite dyabolo a fugiet a vobis. Dyabolus em̄ dicitur a dyabolo qd est duo a volus. qz de hōne vult facere duos volos. scilicet corpus a animā deuorādo. Et bene dicit. fugiet a vobis. In quibus dā autē dyabolus nō exiit: sed ibi req̄sicit a dormit. scilicet auaris. sup̄bis a luxurios. Job p. Sb̄ vmbra dormit. ecce vmbra

auaricie. in secreto calami. ecce vmbra sup̄bie. Sup̄bus enim licet videat̄ plenus exterius: interius tñ est vacuus. In locis humentib⁹. ecce turpitudine luxurie. Ab aliquib⁹ tñ exiit sed non recedit. s̄ ibidē p̄pere expectat sicut ab illis qui sepe patiuntur reciduum: ad quos se scit cito reuersurū. Luce. xi Reuertar in domū meam vnde exiui. Ab aliquib⁹ vero exiit a recedit: s̄ non fugit: immo lento passu incedit. sicut a tepidīs: quos non plene deserit. Ab aliquib⁹ vero exiit. fugit a recedit. sicut a p̄fedis viris i scuto fidei. malleo spiritorica iusticie. a gladio verbi dei munia fortiter ei resistunt a ipsi in fugam ouertunt. Ps̄. Persequar inimicos meos. Tercio xpristus vincit temptationibus eius in suis principijs obuiando. Nam mox vt dyabolus ei temptationes inferebat: eas repellebat. Sic a homo quando sentit malas suggestiones: mox eas in suo initio debet repellere: nullum locum in animo eis dare. ad Ep̄t̄f. p̄ri. Nolite locum dare dyabolo. Job Lubricus est antiquus serpens. nisi in capite teneatur: totus statim illabitur. Serpens em̄ infernalis habet caput suggestionē. habet corp⁹ a sensum. a habet caudam a consummationē opis. Vbi autem posit caput suggestionis: statim ponit corpus cōsensu. atq̄ caudam operis. Ideo

in suo capite est considerendus In
aliquibus autem; est iste serpens
quantum ad caput. corpus. et cau-
dam. qui. s. malas habet cogitationes.
consensus et opera. Aliqui in ista
quadragesima dimittunt mala
opera: sed tamen post pascha ad ea
redire intendunt. Isti amputant
serpenti caudam: sed tamen vivit adhuc
in eorum cordibus quantum ad ca-
put et corpus. et quantum ad sug-
gestionem et consensum. Aliqui pec-
catum deserunt quantum ad sensum
et opus. Et isti amputant serpenti
corpus et caudam: vivit tamen adhuc
in capite per malam suggestionem.
Qui autem suggestioni resistit: tunc
caput amputat et tunc nocere non
potest nec quantum ad caudam id est
opus malum nec quantum ad corpus
et sensum. nec quantum ad caput
et suggestionem. quia totus contritus
est. Ideo dicitur gen. iii. Ipsa ore
ret caput tuum et suggestionem tuam:
que dicitur caput. non tamen quia est prin-
cipium peccati: sed etiam dicitur caput
a capiendo. quia dyabolus per suam
suggestionem omnia capit. Et tamen in
diaboli calcaneo est virtus eius
dicitur autem calcaneum a calcando per quod
intelligitur mors beatorum qui terrena
calcarunt. Vel dicitur a callo qui est du-
rities pedum per quam intelligitur
mors malorum qui fuerunt duri in
peccatis. Dyabolus enim in fine insidi-
atur malis ut eos capiat. et bonis si-
forte aliquod in eis inmiscet

Sermo secundus eiusdem.

Ductus est ihesus in deserto
a spiritu adversario. In deserto
angelus quatuor spiritus expr-
munt. scilicet divinus. humanus. ange-
licus et malignus. Spiritus enim divi-
nus christum in desertum deduxit. spi-
ritus humanus eum esurire fecit.
malignus eum temptavit. et ange-
licus ei ministravit. Primus igitur
spiritus et divinus christum in desertum de-
duxit. Unde dicitur. ductus est ihesus ad
Eodem modo iste spiritus nos in deser-
tum deducit: dum nos peccata incho-
are facit. Istud desertum significatur
per illud desertum in quo deus filios
israhel deduxit. In quo quidem des-
erto habuerunt quedam aspera. scilicet inane-
ris fatigationem et quedam frivola. scilicet
manne refecionem. Sic et servus dei
exiit de egipto peccati: dicitur ve-
nire in desertum per salutem. in quo
exterius habent aspera. scilicet in ter-
ris vero habent divine consolationis
suavitatem. Primo igitur debent habere
asperam penitentiam ex eo quod talis penitentia
melius curat peccata sicut omne Chris-
tus super matth. triplici exemplo medicina hu-
mores corruptos curantis. Exem-
plo agricolae radices vitiosas era-
dicantis. Exemplo artificis nodos
lapidum precedentis. Dicit enim quod
aspera medicina humores corrup-
tos melius evacuat. Rastum ferre-
um radices vitiosas melius era-
dicat. ferrum durum nodos lapidum
melius refecat. Peccata enim aliqui

Sermo...

...est plenius humoribus corruptis...
...luxurie. Ps. Putruerunt a cora p...
...te sunt cicatrices mee. Aliquā ha...
...bet malas radices auaricie. Thi...
...mo. vi. Radix omnium maloz ē...
...cupiditas. Aliquā halet nodus tu...
...mentis supbie. Job. xv. Quid tu...
...met extra deum spūs tuus. Sed o...
...tra ista tria vltra sūt tria remedi...
...a. Primum est carnis mortificati...
...o. secunda est oim terrenoz despe...
...ctio. tertia est mortis meditatio...
...Dico ḡ q primū est carnis morti...
...ficatio que est tanq̄ medicina a...
...mara purgans a euacuas omīs...
...humores corruptos luxurie. Eccl...
...xi. Malicia vnius hore obliuionē...
...facit luxurie maxime. Malicia at...
...veatur ibi pena que videtur con...
...traria a mala. De hac medicina...
...amara dicitur Psa. xx. Amara e...
...rit potio bilentis illam. Secundu...
...est oim terrenoz despectio. que ē...
...tanq̄ rastē ferreum euellens ta...
...dices malaz cupiditatum. Qui cū...
...vult cupiditatē abscondere a diui...
...tias retinere: cum rastro de palea...
...hoc videtur facere. Sed qui ex to...
...to eas abiecit ferreum rastē ap...
...ponit. Istum modū dōcebat dñs...
...Math. xix. Si vis pfectus esse va...
...de a vende omia que habes. a da...
...pauperi lvi. Tertiū est mortis me...
...ditatio. a istud est tanq̄ malle...
...foris a ferreus: precipiens oēz tu...
...more supbie. Sferreū enim a ferre...
...dorel a firmitate nomen habet...
...Moss ḡ dicitur ferrea. siue qz om

est plenius humoribus corruptis
luxurie. Ps. Putruerunt a cora p
te sunt cicatrices mee. Aliquā ha
bet malas radices auaricie. Thi
mo. vi. Radix omnium maloz ē
cupiditas. Aliquā halet nodus tu
mentis supbie. Job. xv. Quid tu
met extra deum spūs tuus. Sed o
tra ista tria vltra sūt tria remedi
a. Primum est carnis mortificati
o. secunda est oim terrenoz despe
ctio. tertia est mortis meditatio.
Dico ḡ q primū est carnis morti
ficatio que est tanq̄ medicina a
mara purgans a euacuas omīs
humores corruptos luxurie. Eccl
xi. Malicia vnius hore obliuionē
facit luxurie maxime. Malicia at
veatur ibi pena que videtur con
traria a mala. De hac medicina
amara dicitur Psa. xx. Amara e
rit potio bilentis illam. Secundu
est oim terrenoz despectio. que ē
tanq̄ rastē ferreum euellens ta
dices malaz cupiditatum. Qui cū
vult cupiditatē abscondere a diui
tias retinere: cum rastro de palea
hoc videtur facere. Sed qui ex to
to eas abiecit ferreum rastē ap
ponit. Istum modū dōcebat dñs
Math. xix. Si vis pfectus esse va
de a vende omia que habes. a da
pauperi lvi. Tertiū est mortis me
ditatio. a istud est tanq̄ malle
foris a ferreus: precipiens oēz tu
more supbie. Sferreū enim a ferre
dorel a firmitate nomen habet.
Moss ḡ dicitur ferrea. siue qz om

inavitiā ferit a domat. Eccl. viij.
Memorate nouissima tua. a meel
num nō peccabis. Siue qz est du
ra a inflexibilis. a q̄a nulli p̄cit.
Ps. Quis est hō qui viuūt a nō vi
debit morte; Quis est em̄ serui dei
hūt extra riuus p̄nie asp̄itatem: in
terius tñ in isto deserto p̄nie reci
piūt diuine solacōis a allocucō
nis suauitatē. Oze. ij. Ducā eū in
solitudinē a ibi loquar ad cor e?
Hoc signatū est vt dictum est in
filijs isrl qui licet in deserto hūe
runt dolozē a laborem durissimū:
habuerunt tñ ibi manna dulcis
simū. ipsum tamen manna non
potuerūt recipere filij israhel. pri
mo donec exierūt de egipto. Secū
donec deficeret eis farina egipti.
Primo nō potuerunt filij israhel
manna recipere donec exirent de
egipto. Per egiptum autem q̄ te
nebra interpretat̄ intelligitur ai
ma que per peccatum tenebrosa
fit a migra. Qui igitur vult recipere
manna dulcedinis interne: cre
at de peccati tenebre sitate. Vnde
sup̄ illud Ps. Qui dat iumentis
escam ipsorum. dicit glosa. q̄ q̄
din pulli coruozū habēt plumas
albas: a parentibus relinquunt̄
a tamen rore celi pascuntur. Quā
do aut̄ migrescunt: tunc corui eos
pascunt. Sic etiam corui infra
les pascunt animas: qñ sunt mi
gredine peccati infecte. Deus aut̄
animam pascit q̄din est mundi
cia a puritate candida. Scdō nō

possunt aliqui manna in deserto
penitentie accipe nisi accipiat fa-
rina egypti que est delectatio et co-
sensu peccati. Tales enim erant
illi de quibus dicitur Numeri. xi.
Qui flagrabant desiderio carni-
um et carnalitati: in quorum mentibus
sepe venerunt porri. cepe et allia etc.
Porri autem dicuntur a porrigendo.
eo quod porriguntur et longe exten-
dunt. Cepe autem dicitur a ce-
phas et caput. Allia dicuntur quasi
oblita ab olendo. Per porros signi-
ficatur auaricia que longe extendit.
Iuxta illud Iheremie. vi. Omnes
a maioribus ad minores auaricie
student. Per cepe intelligitur super-
bia que est caput et origo omnis
peccati. Eccl. x. Inicium omnis
peccati est superbia. Per allia vero
intelligitur luxuria que est fetida
Eccl. ix. Omnis mulier que est
fornicaria quasi stercus in via con-
culcabitur. Illi vero volunt redire
in egyptum ut comedant porros.
cepe et allia qui adhuc mundum
diligentes diuitias appetunt. ho-
nores ambiunt. et carnalitatibus
delectantur. Tercio non potest quis
illud manna celeste in deserto pe-
nitentie recipere nisi transeat mare
egypti et nisi abijciat turbationes
et fluctuationes animi. Hinc est
quod homo faciem suam in aqua spe-
culari non potest. aut quando aq-
ua est iniqua. aut quando homo
se non indinat. Sic etiam anima
illa deum contemplari non potest. vel

quando est plena turbatione vel
quando agitatur in quietudine
vel quando se non incuruat per humili-
tatem. Ista tria tanguntur in Psal-
mo lxxviii secundam aliam translationem.
Super quem requiescet spiritus me-
us: nisi super humilem et quietum. et
tremens sermones meos. Nam
humilitas facit incuruationem in
anima. quies facit tranquillatio-
nem. timor adducit purificationem.
Iuxta illud Eccl. x. Timor domini
expellit peccatum. Secundus spi-
ritus est spiritus humanus qui christum
fecit esurire. Notandum quod
christus quatuor vicibus esuriuit. V-
na namque vice esuriuit et non ha-
buit quod comederet nisi lapides
sicut hic. Per lapides enim intel-
liguntur homines qui non possunt
ad penitentiam frangi. sicut homines
frigidi: qui non possunt igne di-
uini amoris inflamari. homines sicc-
i et aridi: qui non possunt rore diuini
gracie humectari. Tales enim non
possunt a christo: sed a dyabolo incor-
porari. Ipse enim cum sit lapis la-
pidus sibi incorporat. Job. xlii. Cor-
dus indurabitur quasi lapis etc. A-
lii vice esuriuit. et non habuit quod
comederet nisi folia ficus. sicut per
de ficulnea. ut habetur Math. xxv.
Et sicut christus non comedit lapi-
des et corda dura: ita nec folia et
verba. Arbor quidem producit gem-
mas. folia et fructus. folia sunt bona
verba. gemme sunt bone cogitationes
flores autem sunt bone voluntates

Fructus autē sunt bone operatio
 nes. Sic igitur homo non pascit
 nec de folijs nec de gemmis nec de
 floribus: sed de fructibus. sic nec
 deus pascitur de bonis verbis. nec
 de bonis cogitationibus. si non est
 aliud. nec de bonis voluntatibus
 quādo opere non impletur. S; de
 bonis fructibus & de bonis operibus.
Cāti. ij. Fructus ei dulcis guttu
 ri meo. **T**ertia vice esuriuit. s. in
 cenā tūc sibi dabatur fel acetuz
 & absinthiū. Tali cibo eū pascūt
 qui opā de genere bono in mor
 tali pccō satiunt. Cū em̄ tres sunt
 ptes satisfactiois. s. elemosine.
 oraciones & ieiunia. elemosina fa
 cta i penitētia est quasi mel. facta
 autē in peccato mortali ē quasi fel
Oracones facte in pnia sūt tanq̄
 vinū optimū. facte autē i peccato
 mortali sunt tanq̄ acetū. Ieiunia
 facta in pnia sūt tanq̄ balsamū
 facta vero in pccō mortali sūt tā
 q̄ absinthiū. **H**ec autē intelligen
 da sūt opatiue. Plus em̄ valent
 elemosine oraciones & ieiunia vni
 us diei facta in pnia q̄ centū āno
 tū i mortali pccō exhibita. **Q**uar
 ta vice xp̄us esuriuit & esurit quo
 tidie nostrā ouersationē & salutē
Crisosto. Sicut cupiscibile ē no
 bis comedē: sic xp̄s ē saluare. **N**tū
 cibū xp̄us in tantum desiderat q̄
 etiā ostiati ipsū medicat. **A**poca
 ij. Ego sto ad ostiū & pulso. Si
 quis mihi aperuerit ianuā intra
 bo ad illū & cenabo cum illo & ipse

meū & ponem⁹ ad statū siue ad
 simbolū. **I**n ista cena debet pecca
 to: penitēs ponere tres partes ex
 pte sui. s. contritiōne: confessionē
 & satisfactioez. **P**e⁹ autem ponit
 tres alias ex pte sui. s. remissionē
 culpe. collationē gratie: & promiss
 ionē glorie. **S**ed quedā sunt de
 natuā ioculatoꝝ qui semp volūt
 comedere de alieno & nūq̄ de suo.
 q̄ vellet q̄ de⁹ pccā sua dimitte
 ret eis & gratiā offerret & gloriam
 exhiberet. **I**psi vero nec volūt ori
 tionē hie nec confessionē facere nec
 satisfactioē impendere. **T**erti⁹
 spūs ē spūs malign⁹ q̄ xp̄m tēp
 tauit. **V**oluit autē xp̄us tēptari tri
 b⁹ de causis. **P**rimo videlicet vt tē
 ptatis consolationē daret. **S**ecūdo
 vt de pugna spūali certos nos
 redderet. **T**ertio vt tēptatis & tri
 bulatis meli⁹ opati & misereri sci
 ret. **P**rimo xp̄us voluit tēptari vt
 temptatis consolationē daret. **S**icut
 autē statū tēptat⁹ q̄n fuit baptisa
 t⁹. q̄n a pte fili⁹ fuit appellat⁹ q̄n
 s. spūs sanct⁹ in specie colūte super
 euz mansit. q̄n quadraginta die
 b⁹ & noctib⁹ ieiunauit vt daretur
 intelligi q̄ si aliq̄s tēptat⁹ pp̄ hoc
 nō ē min⁹ a pccō mūdāt⁹: nō est
 min⁹ filiatione dign⁹. nō ē min⁹
 spūsādo plen⁹. nō ē min⁹ celo di
 gn⁹. nō est min⁹ in sua pnia acce
 pt⁹. **S**ecūdo voluit xp̄s tēptari vt
 de pugna spūali nos certos reddēt
Periculū ei ē hostē in se hie & h⁹
 ignorare. **H**eromi. **T**ūc maxime

impugnaris q̄n̄ repugnat te ho-
stis a nescis. Possum⁹ aut̄ de hoc
eē certi tripliciter. Primo p̄ scrip-
pturę assertōnē. Job. viij. Militia
est vita hominis sup̄ terrā. Ep̄ B.
vi. Nō ē nobis colluctatio aduer-
sus carnē a sanguinēcē. Secūdo
p̄ dñi temptacōnē: q̄ si temptat⁹
fuerit dñs: temptabitur a seru⁹.
Job. xij. Nō est seru⁹ maior dño
suo. Tertio p̄pter tēptatōz frēqn-
tem apparicōnē. Nā beato Marti-
no apparuit ī forma cruētę bestię.
Sācto anthonio ī sp̄e paruuli nī-
gerrimi visus fuit. Quidā etiā sā-
cto p̄i ī sp̄e medici se mōst̄rūt
ferens diuersās āpullas: a dixit
Si quis noluerit de vna: p̄m̄ a bo-
sibi de alia. Tercō voluit xp̄us tē-
ptari vt tēptatis a tribulatis me-
h̄ cōpati a misereri sciret. Nemo
enī moueri potest ad op̄ationēz
a misericordiaz alioē nisi cogno-
scat miserā. Que quidē pōt cogno-
sci aut audiendo aut vidēdo aut
experiendo. Si enim audio q̄ pas-
sio p̄hiata sit maxima pena. iaz il-
lud scio p̄ auditū. Si autē videro
aliquā dictā passionem patientē
a ī magna agonia consistere se
horribiliter agitāē. querulosis vo-
cib⁹ cōclamare. scio illud p̄ visū.
Si vero illam passionē ī corpore
meo patior. sicut illud p̄ experie-
tiam. Et illa cognicō est certior q̄
due predictę. Humanū enim ge-
nus olim multas temptationes
a miserias patebatur. Et ideo ad

deum clamabat a totum celū cla-
moribus a gemitibus implebat
Et tunc eius miserias quobāmo-
do sciuit per auditum. Exodi secu-
do. In gemiscentes filij israel vo-
ciferati sūt: et ascendit clamor eo-
rum ad dominum a gemitum eo-
rum audiuit. Et eorum clamorib⁹
excitat⁹ de celo descendit: a trigim-
tatibus annis nobiscum māsic
a sic nostris miserias vidit. Et ita
illud quod prius sciebat per au-
ditūz. postea sciuit per visum. Exo-
di decimo tertio. Vidi afflictionē
populi mei a clamorē eorum au-
diui a descendi liberare eū: de ma-
nibus egypti oꝝ. Tandē nostras
temptationes a miserias sciuit p̄
experientia: quia eas ī se assump-
sit. Ad hebreo. quarto Non haie-
mus pontificem qui non possit cō-
pati infirmitatibus nostris. tem-
ptatum autem per omnia a cet̄a
Assumpsit autem paupertatem
temptationem. tristitiam. dolōrē
a mortem. vt sic nobis fieret simi-
lis a nostras miserias meli⁹ cog-
nosceret: et nobis misereri meli⁹
sciret. Ad hebreo. secundo. Debu-
it per omnia fratrib⁹ assimilari
vt misericōris fieret. Ibidem. In
eo enī in quo passus est a christ⁹
a temptatus potens est a eis qui
temptantur auxiliari.
Quartus spiritus est spiritus an-
gelicus qui christo ministravit
dicitur autē angeli triplicē cibū
ministrasse Primo cibū materiale

qui consistit in corporali refectio-
 nem xpo esuriēti ministrasse cre-
 duntur quem etiā helie ministra-
 bant. vt habetur. iij. Reg. xix. Se-
 cundo cibū spiritualem qui consi-
 stit i puritatis delectatione. Si em̄
 christ⁹ pascitur a delectatur i pu-
 ritate hominū. Juxta illud Canti-
 ij. Q. pascitur in lilia multo for-
 tius in paritate angeloz. Tertio
 cibū celestem qui consistit in dei lau-
 datione. Juxta illud ps. Nūquid
 māducatō carnes tauroꝝ aut sā-
 guinem hircōꝝ potabo. Immola-
 deo sacrificiū laudis. Istū cibum
 angeli deo semp ministrant. Job
 xxxviii. Vbi eras cum me lauda-
 rent astra matutina a inbilarent
 omnes filij dei.

Sequitur sermo tertius eius de

Et cum ieiunasset. xl. die-
 bus a quadraginta noctibus
 ac. vbi sup. In isto euan-
 gelio fit metio de trib⁹. scilicet de xpo ie-
 iunante. de dyabolo temptante a an-
 gelo ministrante. Christ⁹ enim. xl.
 diebus a xl. noctibus ieiunauit. Je-
 iuniū em̄ qdragesimale approba-
 tū fuerat p legē moysaycā a p le-
 gē pphetiā a xpus ipsū approba-
 uit p legeꝝ euangelicā. Moyses
 em̄ legislator a helyas eximi⁹ pro-
 phetaꝝ in isto nūero ieiunauerūt
 idē isti duo solū in trāfiguratio-
 ne sibi apparuerūt. Christ⁹ autē
 noluit plus ieiunare q̄ illi. Ideo

ne de⁹ a dyabolo putaret. nec mi-
 nus q̄ illi ne pur⁹ hō videre curēt
 qz fm Greg. Omnis xpi actio no-
 strā ē instructio. Idē nos instrui-
 mur vt exēplo xpi etiā in isto nu-
 mero ieiunemus. De quo ieiunio
 nob̄ tria sūt vidēda. Primo de no-
 mero ieiunij. Secundo de differen-
 tia a specie ieiunij. Tercia de effica-
 cia a utilitate ieiunij. Circa primū
 notandū q̄ istud ieiuniū i nūero
 quadragenario obseruam⁹ mul-
 tūplici racōne quaz vna sumit ex
 pte xpi. Alie autē a parte nrā. Pri-
 ma. quide sumit ex pte xpi. Chri-
 st⁹ em̄ istū nūer⁹ qdragenarium
 multipliciter ossecrauit sua ocepti-
 one. qz quadraginta septimam⁹
 fuit in virginis vtero. Sua p̄dica-
 tione. q̄a. xl. mensib⁹ p̄dicauit in
 mūdo. Sua ieiunij obseruacōne.
 qz qdraginta diebus ieiunauit in
 deserto. Sua passione. qz. xl. horis
 iacuit in sepulchro. Sua etiā re-
 surrectione. qz. xl. diebus post resur-
 rectionē suā fuit cum discipul⁹ in
 mūdo. Alie autē racōnes sumūtur
 a pte nrā. Nos em̄ seruīe debem⁹
 deo de corpe nostro. de amā nrā a
 de epib⁹ nrīs. S; qz de hīs negli-
 gēter deo seruim⁹. Idē p hūc nūe-
 rū ieiunij satisfacere sibi debem⁹
 Primo nāq; p hūc nūer⁹ hūim⁹
 deo de corpe nrō. Istā racōne assi-
 gnat Greg. in omel. dices. In hō
 mōzli corpe ex quatuor elemētis sū-
 sistim⁹ p cui⁹ voluptateꝝ pceptis
 dñicis otram⁹ q̄ p decalogū sūt

et q̄ epib⁹ nrīs

accepta. Qui ergo per desideria de
calogi madata contempnim⁹ dig
num est vt eandē carnem quater
decies affligamus. Secūdo p hūc
numez seruim⁹ deo de anima nrā
Nā in anima nostra sūt virtutes
scilicet tres theologice a quatuor
cardinales: per quas deū trinum
a vnū cognoscere a amare debem⁹
Quaternarius auteꝝ ppter quatu
or tempōa anni vitam presentem
designat. Quia igit in nostro sep
tenario anime: deo a trinitati i to
ta vita nostra nō seruim⁹. iō dig
nū est vt in hoc q̄dragenario nu
mero ieiunemus. Tertio p hūc
numez deo seruim⁹ de tempōe no
stro. Istā racōne assignat Greg.
dicens A prima dñica. xl. vsq ad
pascha sex ebdomade veniūt q̄cū
dies. xliij. sunt. Ex quib⁹ dum sex
dies dñicales in abstinentia sub
trahūtur. xxxvi. in abstinentia re
manent: dum vero p trecentos a
lxvi. dies ānus ducitur tūc anni
nostri decimā deo dam⁹. Quarto
p hūc numez deo seruim⁹ de operi
b⁹ nostris Opa em̄ nostra dñitel
se circa obfuationē decem mada
toꝝ: a contemplationē q̄tuor euan
gelioꝝ. Istā racōne assignat Gre
go. dices. Cur in abstinentia q̄dra
genari⁹ nūer⁹ custoditur nisi q̄a
virt⁹ decalogi p q̄tuor libros eua
gelij adimpletur. ¶ Secūdo vidē
dum est de differētia a spē ieiunij:
q̄ quidē sunt mala. s. a vitij⁹ a pec
catis. ysa. lvij. Nōne hoc est ma

gis ieiunium q̄d elegi dicit dñs.
Dissolue colligacōnes impietatis
solue fasciculos deprimentes q̄c.
Quot em̄ habet homo geneā pec
catoꝝ: tot habet diuersitates fa
sciculoz que mentē deprimūt. Iō
subditur. Solue fasciculos depri
mentes. Peccata em̄ corda in di
uersas partes frangūt a in serui
tutē redigunt. Iō dicitur. Dimitte
eos qui fracti sunt literos. Pax
igitur pdest homini abstinerē a ci
bis nisi ip̄e abstineat a peccatis.
Ihero. Tūc preclara est apud do
minum abstinentia corporis cui
anima ieiunat a vitij⁹. Quid pro
dest corpus attenuare abstinen
tia cum anim⁹ tūmescit supbiae
Rfid⁹. Qui a cibis abstinentia
male etiā agunt demones imitan
tur: quib⁹ esca semper adest a cul
pa sepe adest. Secunda abstine
tia est ab hñs que sunt occasio
mali. s. a lasciuia sēsiu. De hoc sic
dicit Bernard⁹ in sermone. xl. Si
sola gula peccauit: sola gula ieiu
net. Si autem peccauerunt cetera
membra: ieiunent a ip̄a. ieiunet
oculis a curiosis aspectibus. Iei
net auris a fabulis a rumoribus.
Ieiunet lingua a stractōe a mur
muratione. Ieiunet manus a ma
lis operib⁹. Ieiunet mens a ma
lis conceptibus a a vitij⁹ a pecca
tis a a propria voluntate. Tertia
abstinentia est ab hñs que ha
bent sp̄ciem mali. Vnde dicitur
prima ad Thessalonicens q̄nto.

Ab omni spē mala abstinere vos
 Et hoc maxime ppter scandalum
 proximoy. Spetiem mali habent
 verba scurrilia sepe dicere. a imū
 ditias nominare. Lingua em̄ he
 braica scdm yfidoꝝ fuit prima et
 erit vltima. Et dicit rabimoyfes
 q̄ in illa lingua nullū vocabuluꝝ
 est ad nominādū aliquod inho
 nestū. Ex quo tria notabilia eliti
 uunt. Vnū est vocabula turpitu
 dinū nō fuerunt ab institutione
 diuina: sed inuentione humana
 Secundū est q̄ in ulcū displicent
 dō verba scurrilia quādo ea impo
 nere nobit in lingua quā homi
 ni creauit. Tertiū ē q̄ ille linguā
 celestē habet qui se a talibus ser
 uat immunē. Quarta abstinē
 tia est ab hīs que sūt simula spe
 ties mali a occasio mali sicut est
 vanus ornatus a suspecta famili
 aritas mulierū a iuuenū. Vanus
 em̄ ornatus habet spetiē mali. q̄a
 videtur q̄ tales mulieres nō sunt
 pudicæ sed lasciuæ. Et est occasio
 mali. q̄ sepe multos incautos de
 capiūt. Suspecta em̄ familiaritas
 mulierū habet spetiē; malia est
 occasio mali. Bern. Cum mulieri
 b̄ consistere a se immunē cōserua
 re mai⁹ ē q̄ mortuū suscitare. Q̄s
 min⁹ est nō potes a q̄s mai⁹ ē vis
 q̄s credam tibi Quinta abstinē
 tia est ab hīs que licita sūt. Lici
 tū quidē est ad vxoreꝝ accedere. de
 bitū repetere. aliquas consolatio
 nes accipere venacōm vacare sed

tamen quadagesimali tēpore de
 tem⁹ a talib⁹ abstinere. De p̄mo
 dicit Ambrosi⁹. Null⁹ quidē in q̄
 dragesimavxori sue āte octauas
 pasche iūgatur. Augustin⁹ in ser
 mone de q̄dragesima. Estote hīs
 dieb⁹ a crebrū ieiunantes a lar
 gius paupibus erogantes a vo
 bismetipsis intendentes a a cōiu
 gali copula abstinētes. De secu
 do dicit. Greg. exponēs illud ysa
 ie. lviij. Ecce in die ieiunij vestri in
 uenitur volūtas vestra. a omnes
 debitorēs vros repetitis. Neq̄ em̄
 qui cū debitorē suo hoc q̄s debet
 repetit a ibi q̄s sibi in iste opetit in
 terdicat. De tertio dicit p̄pheta.
 Renuit cōsolari anima mea a ce
 tera. Bern. Delicata ē diuina con
 solatio a non datur admittētib⁹
 alienā. De quarto dicit Ambro.
 An illum ieiunāē putas q̄ p̄mo
 diluculo nō ad ecclesiā vigilat: s̄
 surgens sacinulas cōgregat re
 ethia disponit canes producit. sa
 tus filiasq̄ phultrat. Sexta ab
 stinentia est a cibo a potu. De q̄
 sic dicit beat⁹ Ambrosi⁹. Moneo
 a contestor q̄ nullus vestram ni
 si forte infans a infirmus sit vsq̄
 dominicam resurrectionis nisi do
 minicis dieb⁹ ante nonam man
 ducaē vel bitere presumat. Augu
 stin⁹. Alijs dieb⁹ ieiunare aut re
 mediū aut premiū est. In xl. nō
 ieiunare peccatum est. A lio tēp̄e
 qui ieiunat accipit indulgentiā
 In q̄dragesima aut qui p̄ta nō

ieiunat: accipiet siue sciet pena.
Tales qui ieiunare contemnuunt
in futuro fame et siti deficiunt. psal.
lxvi. Ecce serui mei comedet et vos
esurietis. Ecce serui mei bibent: et
vos sitietis etc. Verum est tam e
q p vno habebunt fel draconuz
et venenuz serpentu. Deut. xxxij.
fel draconu vinu eoz et venenu
aspidu insanabile Pro pane ha
bebunt ignicum calculum. Pro u.
xx. Suavis est homini panis m e
daci et post os ei implebitur cal
culo etc. Talis panis non poterit
masticari: qz durus est vt lapis.
Nec poterit portari vel tolerari: qz
ignit est. nec ab ore reijci potest
quia oris impletus est. Pro petu
lantia habebunt sempiternuz ite
ritum. ps. Mors depascet eos etc.
3. Tertio videndu est de utilitate
ieiunii que triplex e. Prima qz p
hoc deus reconciliatur homini. Se
cunda e quia p hoc homo ad pa
tria celestem reducitur. Tertia e
quia per hoc dyabolu superamus.
Dico qz prima utilitas ieiunii est.
qz p hoc deus homini reconciliae
Vnu exempli habem. Ione. iij.
i nimitis vbi dicitur qz homines
et uumenta. boues et pecora no gu
stent quicq. Vbi dicit Ambro.
Quale e hoc. christianu non face
re quod pecudes fecerunt nisi qz sto
lidior est pecude qui indico sibi a
sacerdote ieiunio no ieiunat. Pe
cus quidem deuitat periculum. ca
uet precipitium. tu autem no vis

ieiunato periculum declinare qd
cernis. Desperationis genus est
tunc manducare cum ieiunare de
beret: tunc gaudere et ridere cum de
beret plorare. Secunda utilitas
est quia per hoc homo ad celestem
patriam reducitur. Vnde Iheroni
m contra iouinianu. Quid in ada
m paradiso ieiunauit: in paradi
so stetit. Vnde ostenditur per ieiu
nium nos posse reuerti ad para
disum: a quo per saturitate sum
eieci. Greg. in omel. A paradisi
gaudijs per culpam cecidimus:
ad hoc per abstinentiam eurga
mus. Tertia utilitas est qz p h
dyabolu superamus. Dyabolus enim
est serpens: est canis: et e lupus.
Sicut em scdm ambrosiu. Sputu
hominis ieiuni serpente interficit
sic dyabolu ieiunium occidit. Et
sicut etiam piscis natus in fluuio
et moritur in sicco. Sic dyabolus dele
tatur in aquis deliciaruz et natus
in fluuio voluptatis. moritur autem
in sicco abstinentiaru. Et sicut fa
mes expellit lupum de situ: sic ie
iunium expellit dyabolu a corde.
Et sicut aqua bulies fugat canem
de cogna: sic oratio feruens et ieiu
nium expellit dyabolu de anima.
Vnde dicitur Mathei. ij. Hoc ge
nus demonum no eicitur nisi in
ieiunio et oratione. Secundo in eu
gelio fit mentio de dyabolo septa
te. Distinguit Aug. supra psal.
qui habitat in adiutorio altissimi
quatuor genera temptacionu. Vna

In negotio pabulato et rebre
et in fine et manifestum in di

est leuis a occulta que notat aq
dicitur. Non timebis a timore no
dumo. Alia leuis a apta cum sb
die. A sagittavolante in die. Ter
tia grauis a occulta cu dicitur. A
ruina a demonio meridiano. Pri
mouoluit dyabolus temptare xpm
temptacone leuia apta. Cu dixit
die vt lapi des isti panes fiant.
Ista temptaco fuit leuis qz de pa
ne. a apta ex eo qz de pane a cibo
spuali nullam mentionem fatiebat.
Temptacone leuia a occulta qndo
statuit eu supra pinnaculum tēpli.
Tūc em d aliquo motu vane glo
rie ipm temptare voluit. a ideo fu
it tēptatio leuis. a tū p hoc suam
potestate; cognoscere intēdebat.
io fuit occulta. Tertio tēptacone
grauia a occulta qn eu temptauit
de auaritia. Tal em temptaco fu
it grauis qz de graui paco. Et fuit
occulta qa aliud pretebat a ali
ud intēdebat. Pretebat em
suam sublimationem. Sed intēde
bat eius deiectionem. Quarto de tē
ptatione graui a manifesta qndo
eu temptauit de ydolatria dices.
Hec omnia tibi dabo si cades i ter
raz adoraueris me. Tercio in isto
euāgelio fit mentio de angel mi
nistrantib9. Hoc aut tripliciter
potest intelligi fm tres naturas:
que sūt in xpo. vel de adracone vel
de congratulatione vel tēpali subue
nitione. Nā ministrabāt a suplici
ter adorabant a hoc respectu simi
tatis. Vel ministrabāt a pugna

ti congaudebāt. a hoc respectu ani
me que sic pugnabat a vincebat
Vel ministrabāt a sibi esurienti
in materi ali cibo subueniebāt: a
hoc respectu carnis. Sic em olim
āgeli helie ministrauerūt. vt ha
betur. iij. Reg. xix. Sed tū helie mi
nistrauerūt ad suum quadrage
nariū perficiendum Christo vero
ministrauerūt post suum quadē
genarium celebratū.

**Domnica secunda quadrage
sime sermo primus.**

Gressus Bus secessit
in ptes tyria sydomis
Et ecce mulier chana
nea a fimb9 illud egres
sa. **Matth. 23. ac.** Pns noster ihs
xpus multos viros ad pniaz ad
durecat. multos in suis peticio ni
b9 exaudierat; multos in amia a i
corpe curauerat. Et io ne mulie
res a suis bnficijs viderent exclu
se istā mulierez chaneā ad pe
nitentiā adduxit. Vñ cātat ecclia
Qui chaneā a publicanū voca
sti ad penitentiā ipsa; in sua peti
tione exaudiuit. eiusqz filiā i an
ma a i corpe sanauit vt p hoc da
ret intelligi qz su9 aduēt9 nō tū fu
it ppe salute viroz. s; etiā mulierū
**In isto aut toto euāgelio d quoz
p somis fit metio. Primo de xpo i
q erat magna miserao. Secūdo
de muliere chaneā in q eāt in
stās postulaō. Tercio de filia ei9
i q erat magna vnao. Quarto de**

p^o
e^o
s^o
l^o

ieunatio p...
em. Des...
teat...
est quia...
partiam...
m...
in paradiso...
fo...
mum nos...
bilumta...
eclia...
gandis...
ad hoc...
mus...
dyabolus...
est serpens...
Sicut em...
hominis...
se dyabolus...
fuit etiam...
a...
datur in...
i...
in...
mes...
Et...
de...
mum...
Vnde...
nus...
ieunatio...
getio...
ta...
qui...